

T F P

TEMATIKUS FEJLESZTÉSI PROGRAMOK

Ú SZÉCHENYI TERV

BUDA PEST

Mi a Tematikus Fejlesztési Program?

A Tematikus Fejlesztési Program teljesen új megközelítésű, új műfajú városfejlesztési stratégiai dokumentum, melynek célja, hogy előre meghatározott, összvárosi jelentőségű témák mentén összehangolja a budapesti fejlesztési szándékokat.

A Területfejlesztési törvény közelmúltbeli változásai következtében a Fővárosi Önkormányzat a megyei önkormányzatokkal azonos feladatot lát el a 2014-2020-as európai uniós támogatási időszak fejlesztési pénzeinek elosztásában. Ennek megfelelően a Fővárosi Önkormányzat feladata a Budapest területére eső fejlesztések összehangolása, a fejlesztési tervezés koordinációja.

Mi az újdonság a Tematikus Fejlesztési Programok elkészítésében?

A törvény adta felhatalmazásnak megfelelően a Fővárosi Önkormányzat a huszonhárom kerületi önkormányzat, az érintett szaktárcák, a Miniszterelnökség, valamint az ugyancsak érintett szakigazgatási szervek és Pest Megye Önkormányzatának bevonásával hat hónapos, intenzív közös munkában rögzítette három kiemelt témában a budapesti fejlesztési terveket.

A három fejlesztési téma a Fővárosi Közgyűlés által korábban már elfogadott „Budapest 2030” hosszú távú városfejlesztési koncepció alapján került meghatározásra:

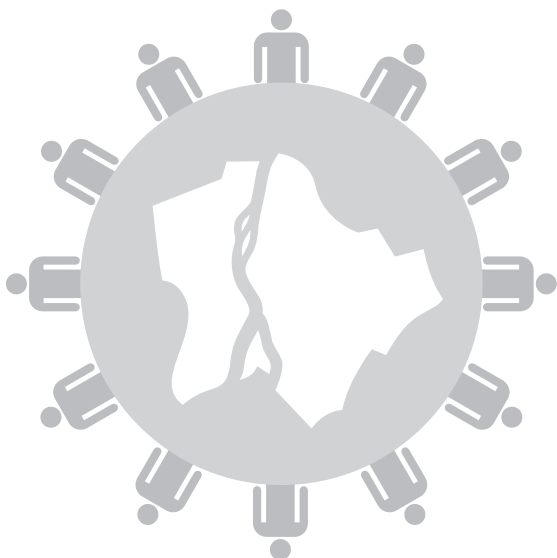
- Duna menti területek összehangolt fejlesztése,
- barnamezős területek fejlesztése,
- szociális városrehabilitáció.

Mennyiben újszerű a munkafolyamat eredménye?

A közös munkafolyamat eredményeként egy konszenzusos, valamennyi kerületi önkormányzat és a Fővárosi Önkormányzat által elfogadott szakmai anyag készült el.

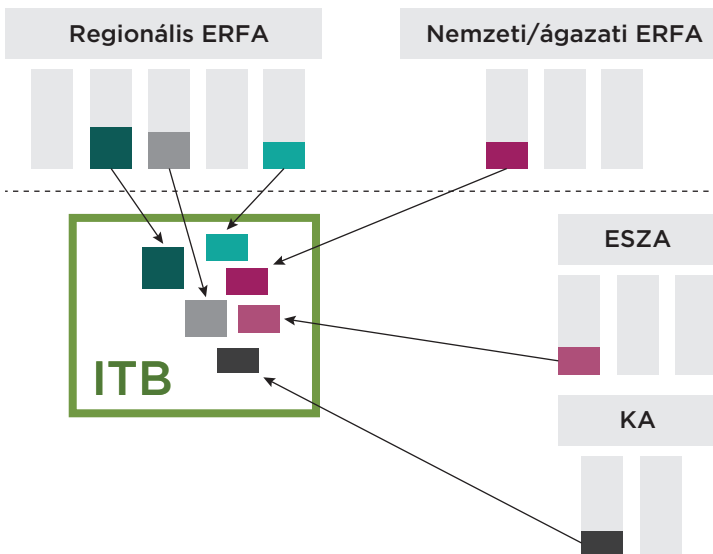
A fenti három témában, a Főpolgármesteri Hivatal Városépítési Főosztálya szakmai irányításával készültek el a Tematikus Fejlesztési Programok dokumentumai. E dokumentumok leírják a kerületek és a Főváros által közösen végzett tervezési munka négy hónapos folyamatát, mely során összesen 34 szakértői és 4 politikai szintű egyeztetés zajlott le a szereplők aktív részvételével. A munka a következő főbb szakaszokból állt: először a fejlesztési célok kerültek meghatározásra, majd a lehetséges beavatkozások konszenzusos rögzítése történt meg, végül, a munka utolsó szakaszában elkészült az indikatív projektlista. Az előkészített, szakmai szinten kidolgozott munkaanyagokat a három ízben megtartott ún. döntéshozói munkacsoport fogadta el, amelynek tagjait kerületi polgármesterek, alpolgármesterek, valamint a Főváros részéről a városfejlesztésért felelős főpolgármester-helyettes alkották.

Mi lesz a dokumentumok sorsa?

A TFP folyamatának során elkészült dokumentumok stratégiai jelentőségűek, melyek megalapozzák a budapesti Integrált Területi Beruházást (ITB). Az Integrált Területi Beruházás eszközével egyszerűsített eljárásban tudnak forráshoz jutni a kerületek és a Fővárosi Önkormányzat a 2014-2020-as európai uniós támogatási időszakban.

Az Integrált Területi Beruházás előnye, hogy az több európai uniós fejlesztési tervezést meghatározó operatív programhoz, több prioritáshoz kapcsolható, így módon a finanszírozásba több forrás csatornázható be. Az ITB további előnye, hogy a megvalósítási időszak elején az ITB-gazdával kötött keretszerződés alapján előre láthatóan rövidebb idő alatt, egyszerűbb pályázati eljárásban lehet majd forrásokhoz jutni. (Az ITB magyarországi alkalmazását a 2018/2013. (XII. 29.) kormányhatározat fektette le).

Lesz-e folytatás?

A TFP folyamat résztvevői határozott igényt fogalmaztak meg arra vonatkozóan, hogy ne csak a tervezés, hanem – az ITB által biztosított lehetőséget kihasználva – a végrehajtás koordinációja is budapesti szinten, a szereplők bevonásával történjen, mellyel kapcsolatos feladatok 2014 őszétől fognak jelentkezni.

Ezenkívül a munkafolyamatban résztvevő kerületi polgármesterek és alpolgármesterek egyhangúan megszavazták, hogy készüljön egy negyedik Tematikus Fejlesztési Program a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés témában.

Voltak olyan kerületek, akik jelezték, hogy kerületük helyzete (fekvése, egyéb specifikumai) miatt nem tudnak jelentős fejlesztési forráshoz jutni a korábban meghirdetett három témában. Ezért javasolták, hogy hasonló munkamódszerrel kerüljön kidolgozásra gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés témában egy negyedik Tematikus Fejlesztési Program, amelynek előkészítését a Főpolgármesteri Hivatal Városepítési Főosztály megkezdte.

© Székács Péter

Duna menti területek összehangolt fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program

A Duna Budapest meghatározó városképi eleme. A folyó az épített környezethez szervesen kapcsolódó, attraktív természeti tényező, melynek szerepe kiemelt jelentőségű Budapest városfejlesztése kapcsán.

A Tematikus Fejlesztési Program során, a Duna menti területek fejlesztésével kapcsolatban nyolc összárosi jelentőségű cél került meghatározásra, melyek a következők:

- Árvízvédelmi megújulás
- Partszakaszok gyalogos elérésének biztosítása
- Közlekedési kapcsolatok javítása
- Rekreációs, turisztikai potenciál kiaknázása
- Barnamezős területek fejlesztése
- Hajózás fejlesztése
- Kisvízfolyás-torkolatok revitalizációjának előkészítése
- Vízhasznosítás

A Tematikus Fejlesztési Programokon résztvevő fővárosi és a kerületi önkormányzatok a célokhoz kapcsolódóan különböző projektek neveztek meg. Az így létrejött, összesen 50 tételből álló indikatív projektlistát a munkacsoporton résztvevő polgármesterek, alpolgármesterek és a városfejlesztésért felelős főpolgármester-helyettes együtt fogadta el.

A déli térségben elsősorban a helyi igényeket kielégítő projektek érkeztek, melyek a Duna főága mentén az extenzív partszakasz funkcióbővítését szolgálják; míg a Ráckeve-Soroksári Duna-ág mentén a természetközeli jellegre alapozó rekreációs fejlesztési igények voltak jellemzőek. A belvárosi térségben a projektek jelentős többsége az alsó- és felső rakpartok intenzív közösségi használatára, a parti gyalogos-és kerékpáros hálózat kialakítására, illetve a Duna vízfelületének rendezett és közvetlen víz-élményt adó hasznosítására irányulnak. Az északi fejlesztési térségben az előbbi két térség adottságai keverednek.

Duna TFP projektlista

- 1 Fővárosi Vízgazdálkodási Stratégia kidolgozása
- 2 Budapest árvízvédelmi műtárgyainak állapotfelmérése és beavatkozási terv
- 3 Budapest árvízvédelmi műtárgyainak fejlesztése
- 4 Duna menti operatív fejlesztési terv kidolgozása
- 5 Gyalogos és kerékpáros kapcsolatok megteremtése a Duna szigeteivel
- 6 A Duna integrálása Budapest közlekedési rendszerébe (hajózás fejlesztése)
- 7 Köztulajdonú kikötői infrastruktúra kialakítása
- 8 Budapesti regionális kerékpáros közlekedés fejlesztése
- 9 A belvárosi Duna-partok komplex közterületi rehabilitációja
- 10 Margitsziget integrált fejlesztése
- 11 Ibudai-sziget rekreációs fejlesztése
- 12 Római-part rekreációs fejlesztése
- 13 Király Fürdő fejlesztése
- 14 Gellért Gyógyfürdő fejlesztése
- 15 Palatinus Strandfürdő fejlesztése
- 16 Jódos-sós Fürdő fejlesztése
- 17 Dagály Strandfürdő fejlesztése
- 18 Felhívíz Fürdőnegyed program kidolgozása
- 19 RSD integrált fejlesztési program kidolgozása
- 20 Duna Intermodális Logisztikai Központ - kikötőfejlesztés (DILK)
- 21 Budapest Szíve program II ütem - Széchenyi tér megújítása
- 22 2-es villamos rekonstrukciója és északi meghosszabbítása
- 23 M5 metró déli szakaszának kiépítése - előkészítés
- 24 M5 metró északi szakaszának üzem módváltása - előkészítés
- 25 Körvasút menti körút és Aquincumi híd építése - előkészítés
- 26 Körvasút menti körút és Albertfalvai híd építése - előkészítés
- 27 Duna-hidak rekonstrukciója
- 28 Batthyány tér rekonstrukciója
- 29 Felső rakparti kerékpáros és gyalogos sétány szétválasztása, fejlesztése
- 30 Római-part, Kossuth Lajos üdülőpart fejlesztése
- 31 Slachta Margit rakpart megújítása
- 32 BUSZESZ területének fejlesztése
- 33 Zichy kastély üresen álló északi szárnyának fejlesztése
- 34 „Duna Park” létesítése, a Fővárosi Vízművek vízparti területén
- 35 „Zöld Folyam”, az egykori Duna meder sport- és rekreációs hasznosítása
- 36 Millenniumi futópálya - Nehru part, Gizella sétány
- 37 Kvassay sétány
- 38 Gyalog a Dunán
- 39 Goldmann György tér
- 40 Vízparti sétány az Árpád-híd és a Dráva utca között
- 41 Gyalogos híd és találkozó tér
- 42 Hullám Csónakházak funkcióbővítő fejlesztése II. ütem, 1. csónakház
- 43 Duna-parton sétány kialakítása
- 44 Új személyforgalmú rév beindítása Csepel-Budafok városközpont között
- 45 Daru-domb fejlesztése
- 46 Ráckeve-Soroksári Duna-ág sportcélú fejlesztése
- 47 Új budafoki Duna-part, Hajó utca melletti rekreációs és sport projekt
- 48 Tematikus út Dél-Budán a Hosszúrét-pataktól az MO hidig
- 49 A Molnár sziget déli szigetcsúcs és környező part rekreációs fejlesztése
- 50 A Molnár sziget északi szigetcsúcs és a központi part környezetrendezése

Barnamezős területek fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program

A barnamezős területek újrahasznosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a város kompakt maradjon. A városszövetben több mint 1200 hektárnyi olyan terület található, amely korábbi funkcióját elveszítve használaton kívülinek vagy alulhasznosítottak tekinthető. Ezek a területek számos esetben ugyan rendelkeznek településszerkezeti helyzetükből fakadó területi fejlesztési potenciállal, de a megújulást a beruházások magas járulékos költségei és a bőséges - kármentesítési kötelezettséggel, bontási szükséglettel nem érintett - zöldmezős területkínálat egyaránt hátráltatja.

A barnamezős területek fejlesztése elnevezésű TFP célja, hogy meghatározza a barnamezős területek jövőbeni fejlesztésének irányait és koordinált, egységes keretbe rendezze a stratégiai célok megvalósítását, a térségi potenciál kiaknázását leginkább segítő fejlesztéseket. A stratégia az alábbi négy kiemelt célt fogalmazza meg:

- Funkcióhiányok megszüntetése a gazdaságilag racionális vegyes területhasználat preferálásával és a zöldfelületi rendszer bővítésével
- Fenntartható gazdasági növekedést támogató fejlesztés
- A megújulást akadályozó tényezők minimalizálása
- Átmeneti hasznosítás támogatása

E célokhoz több mint negyven projektjavaslat érkezett a tervezési folyamat résztvevőitől, melyeket a munkacsoporton résztvevő polgármesterek, alpolgármesterek és a főpolgármester-helyettes egyhangúlag fogadott el.

A projektek jelentős része felhagyott gyárterületek vagy egykori közlekedési célú, jelenleg használaton kívüli területek helyzetének rendezésére, funkcióváltására irányul. A megjelölt beruházások fontos részét képezi a területek környezeti kárfelmérése, kárenyhítése, illetve az érintett területeken közösségi funkciók és zöldfelületek létesítése, a terület megnyitása a széles nyilvánosság előtt. Azon területek esetében, melyek végső rendezése nem várható a következő években, az átmeneti hasznosításra illetve a végső hasznosítás megtervezésére irányuló projektjavaslatok kerültek a TFP-be.

Barnamezős FTF projektlista

- 1 Barnamezős területek fejlesztésének menedzselése
- 2 Óbudai Gázgyár kármentesítése
- 3 Gázgyár Kulturális negyed
- 4 Hunyadi laktanya (Háros) kármentesítése
- 5 Rákosrendező területének fejlesztése
- 6 Cséry-telep kármentesítés és rekultiváció
- 7 Hunyadi laktanya (Háros) területének fejlesztése
- 8 Déli pályaudvar és környéke beépítési és hasznosítási lehetőségeinek feltárása
- 9 Goldberger Textilgyár megújulását akadályozó tényezők megszüntetése
- 10 Goldberger Textilgyár területének fejlesztése
- 11 Községi Irodaház létrehozása a Tímár utcában
- 12 Fővárosi Vízművek Nagyfelszíni Vízműtelep hasznosításának előkészítése
- 13 Nyugati grund
- 14 Volt kormányzati negyed környezetvédelmi veszélymentesítése
- 15 A Józsefvárosi pu. területén sportcentrum létesítésének előkészítő munkái
- 16 A Józsefvárosi pu. területén sportcentrum létesítése
- 17 Ganz Mávag terület
- 18 Remíz
- 19 Volt Matáv székház
- 20 Magyar Rádió tömbje
- 21 Új közlekedési kapcsolat létesítése
- 22 Kvassay mező
- 23 Komplex revitalizáció tervezési feladatai Kőbányán, a volt sörgyári területen
- 24 Komplex revitalizáció előkészítése Kőbányán, a volt sörgyári területen
- 25 Kármentesítés előkészítési feladatok a kőbányai Gergelybánya területén
- 26 Kármentesítés I. ütem megvalósítása a kőbányai Gergelybánya területén
- 27 Átmeneti hasznosítás a kőbányai Aknabánya területén
- 28 Helytörténeti Múzeum és Oktatóközpont kialakítása a Lóvasút épületében
- 29 Kulturális Szalon
- 30 Zerkovitz major – természetvédelmi bemutatóközpont és tanösvény
- 31 Rákosrendező
- 32 A Buljovszky Ház többfunkciós célokra történő átalakítása
- 33 Lovas oktatóbázis létrehozása védett épület rehabilitációjával
- 34 A Nefelejcs pihenőpark kialakítása
- 35 Budapest Liszt Ferenc Repülőtér - 1. számú üzemanyagtelep kármentesítése
- 36 Légiközlekedési Élmény- és Rendezvényközpont a BUD 1-es Terminálján
- 37 Kis piac megújítása, átalakítása XX. ker. Vörösmarty tér
- 38 Inkubátorház-fejlesztés és bekötőút-építés a Csepel Művek területén
- 39 Barnamezős fejlesztéseket koordináló menedzsmentszervezet létrehozása
- 40 Csepel Művek kapuja
- 41 Czuba-Durosier kastély volt konyakgyár megújítása
- 42 Dunapart II. rekultiváció folytatása, zöldfelület fejlesztés és új promenád
- 43 Csút falu régészeti park és gazdaságfejlesztés a Furnér Művek területén
- 44 Kárpát-medencei Borászati Központ, az Oroszlános udvar megújítása

Szociális városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program

A korábbi gyakorlat szerint a szociális városrehabilitáció kérdéskörét a kerületek külön-külön kezelték, ezért nem jelenhetett meg az összvárosi, integrált szemléletű stratégiai megközelítés. A Kormány felkérése alapján a témát a továbbiakban az érintett kerületek bevonásával fővárosi szinten összehangoltan kell kezelni. Ennek megfelelően a TFP munkacsoportja az alábbi célokat határozta meg:

- Közszolgáltatási rendszerek integrált, összehangolt működése
- Városi területek, épített környezet fizikai megújítása
- Közösségek erősítése, közösségfejlesztés, bizalom erősítése
- Helyi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatás bővítése érdekében
- Integrált, differenciált fővárosi lakáspolitikai rendszer kialakítása
- Bűnmegelőzés, drogprevenció, közbiztonság javítása
- Tolerancia, elfogadás erősítése, diszkrimináció csökkentése

A tervezési folyamat során az volt a cél, hogy a programok későbbi végrehajtói, azaz a kerületek aktív szereplői legyenek a tervezési keretek meghatározásának. Ennek megfelelően az akcióterületi lehatárolások módszertana és a forráslelivás szabályai a munkacsoportok tagjaival való tárgyalást és meg egyezést követően kerültek a TFP-be. A döntéshozói munkacsoport által elfogadott javaslat szerint a leendő szociális városrehabilitációs programok akcióterületeken valósulhatnak majd meg, és kizárólag e területeken lesz felhasználható a VEKOP-ból szociális városrehabilitációra fordítható ERFA-források legalább 80%-a. További legfeljebb 20%-a az akcióterületeken kívül is felhasználható országos hatású és/vagy módszertani fejlesztési, kísérleti projektek megvalósítására. Az akcióterület lehatárolását a kerületi önkormányzatok határozhatják meg a krízis és veszélyeztetett lakótömbök figyelembevételével. A krízis és veszélyeztetett tömbök kijelölése hét indikátor alapján történik: ezek közül hat a KSH 2011-es népszámlálása alapján meghatározott társadalmi és fizikai mutatókra, egy pedig a kerületek segélyezési mutatóira támaszkodik.

A kialakítandó kerületi projektek vonatkozásában a TFP munkacsoportjain résztvevők konszenzus alapján, alapelvként határozták meg, hogy:

- a szociális városrehabilitációt integrált projekt formájában kell megvalósítani,
- a projektek tervezésébe és megvalósításába egyaránt be kell vonni az érintett lakosságot, valamint a releváns helyi/civil szervezeteket, és
- a rendelkezésre álló forrásokat koncentráltan kell felhasználni a krízisterületeken, annak érdekében, hogy a legnagyobb hatást váltsák ki.

TEMATIKUS FEJLESZTÉSI PROGRAMOK

Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal
Városépítési Főosztály

Kapcsolat

 1052 Budapest, Városház u. 9-11.

 tfp@budapest.hu

 www.budapestfejlesztes.hu

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Regionális Fejlesztési Alap
társfinanszírozásával valósul meg.